

VALTIONEUVOSTON KANSLIA
STATSRÅDETS KANSLI

Valtioneuvoston päätöksentekoa tukeva selvitys- ja tutkimussuunnitelma 2023

Valtioneuvoston päätöksentekoa tukeva selvitys- ja tutkimussuunnitelma 2023

Suunnitelman tavoitteet

Valtioneuvoston päätöksentekoa tukevan selvitys- ja tutkimussuunnitelman tavoitteena on varmistaa vahva ja horisontaalinen tietopohja yhteiskunnallisen päätöksenteon tueksi.

Suunnitelmalla ohjataan selvitys- ja tutkimustoimintaa valtioneuvoston valitsemille, valtioneuvoston ja sen ministeriöiden toiminnan kannalta keskeisille painopistealueille.

Suunnitelmalla luodaan perusta selvitys- ja tutkimustiedon systemaattiselle ja laaja-alaiselle käytölle valtioneuvoston ja sen ministeriöiden päätöksenteossa ja sen valmistelulle. Toiminnalla vahvistetaan valtioneuvoston ja sen ministeriöiden päätöksenteon tietopohjaa, tietoon perustuvaa toimintapolitiikkaa ja strategista kokonaisnäkemyksiä. Suunnitelman teemoilla on selkeä kytkentä valtioneuvoston päätöksenteon tietotarpeisiin ja kysymyksiin.

Selvitys- ja tutkimussuunnitelman sisältö, toimeenpano ja vastuut

Suunnitelma sisältää valtioneuvoston kanslian momentilta 23.01.22 tutkimus- ja selvitystoiminta (8 milj. euroa, siirtomääräraha 3 vuotta) toteutettavan tutkimus- ja selvitystoiminnan painopisteet ja teemat kustannusarvioineen sekä asiaan kuuluvat valmistelu- ja ohjausvastuut. Määrärahan käyttötarkoitus on määritelty momentin perusteluissa.

Suunnitelman sisältämät tietotarpeet on tunnistettu ministeriöissä ja lisäksi on hyödynnetty avointa yhteiskehittämistä.

Suunnitelmassa varataan 0,53 milj. euroa käytettäväksi vuonna 2023 tunnistettaviin uuden hallituksen päätöksenteon välittömiin tietotarpeisiin.

1. Taloudellinen kestävyys

selvitys-/tutkimusteema	vastuu- ministeriö	muut ministeriöt	kustannus- arvio (€)
1.1. Suomalaisyrittäjien tarjoama ympäristötavaroissa ja -palveluissa	UM	TEM	80 000
1.2. Oleskeluluvalla Suomeen tulevien toimeentuloedellytyksen kehittämisvaihtoehdot ja niiden vaikutukset	SM	VM, OKM, TEM, STM	100 000
1.3. Lomautusjärjestelmän toimivuus ja mahdolliset kehityskohteet	VM	VNK, TEM, STM	200 000
1.4. Hyvinvointialueiden ja kuntien välinen suhde, johtaminen ja ohjaus	VM	SM, OKM, STM	300 000
1.5. Työvoima- ja koulutustarpeen ennakointi strategisen yhteiskuntapolitiikan välineenä	OKM	VM, TEM, STM	150 000

selvitys-/tutkimusteema	vastuu- ministeriö	muut ministeriöt	kustannus- arvio (€)
1.6. Toisen asteen yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen suorittamistapojen vaikutukset	OKM	TEM	150 000
1.7. Biotalous ekosysteemipalvelut – synteesi arvonalisän kasvattamisen näkökulmasta	MMM	VM, TEM, YM	120 000
1.8. Datatalouden vaikuttavuuden mittaaminen	LVM	VM, OKM, TEM	250 000
1.9. Liikennejärjestelmän kehittämisen saavutettavuusvaikutusten arviointi työmarkkinoilla	LVM	TEM, YM	150 000
1.10. Tuotteiden ja palveluiden saavutettavuus- ja esteettömyysvaatimusten vaikutukset	LVM	TEM, STM	200 000
1.11. Teknologianeutraliteetti ja yhteiskunnan strategisten tavoitteiden edistäminen – Nousevat teknologiat tutkimus- ja innovaatiopolitiikassa	TEM	VNK, PLM, VM, OKM, LVM, TEM, YM	200 000
1.12. Sähköisen liikenteen latausinfrastruktuurien vaikuttavuuden arviointi	YM	VM, LVM, TEM	200 000
Yhteensä			2 100 000

2. Sosiaalinen kestävyys

selvitys-/tutkimusteema	vastuu- ministeriö	muut ministeriöt	kustannus- arvio (€)
2.1. Poliisin, Rikosseuraamuslaitoksen ja Ulosottolaitoksen asiakkaiden ohjaaminen palveluihin	OM	SM, STM	150 000
2.2. Ulkomaalaistaustaisten ja vieraskielisten suomalaisten yhteiskunnallinen osallistuminen	OM	SM, VM, TEM, STM	150 000
2.3. Säädoskielen ymmärtäminen	OM	VNK, TEM	150 000
2.4. Yleisen edunvalvonnan palvelut	OM	VM, STM	150 000

selvitys-/tutkimusteema	vastuu- ministeriö	muut ministeriöt	kustannus- arvio (€)
2.5. Julkisen hallinnon strategian merkittävyys	VM	SM, LVM, TEM, YM	150 000
2.6. Paikallinen kansalaistoiminta yhteiskunnan resilienssin lisääjänä	MMM	OM, SM, PLM, VM, OKM, TEM, YM	200 000
2.7. Median keskittymisen vaikutukset mediasisällön moninaisuuteen Suomessa	LVM	OM, OKM, TEM	100 000
2.8. Työttömyysetuudella tuettu omaehtoinen opiskelu työllistymisen ja jatkuvan oppimisen väylänä	TEM	OKM, STM	150 000
2.9. Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstötarpeen määrällinen ennakointi	STM	VM, OKM, TEM	220 000
2.10. Kuntien ja hyvinvointialueiden varautuminen väestön ikääntymiseen	STM	OM, YM	300 000
2.11. Sosiaaliturvajärjestelmän toimivuus nuorten erilaisissa ja muuttuvissa elämäntilanteissa	STM	VM, OKM, TEM	200 000
2.12. Kotisairaaloiminnan toteuttamismallit ja vaikuttavuus	STM	VM, YM	150 000
2.13. Toimet pienituloisten lapsiperheiden aseman parantamiseksi	STM	VM, OKM, TEM	150 000
2.14. Terveysturvajelu nyt ja tulevaisuudessa	STM	MMM, YM	250 000
Yhteensä			2 470 000

3. Ekologinen kestävyys

selvitys-/tutkimusteema	vastuu- ministeriö	muut ministeriöt	kustannus- arvio (€)
3.1. Sääntelymallien vertailu julkisoikeudellisten ympäristövastuiden asemasta konkurssissa	OM	VM, MMM, TEM, STM, YM	150 000

selvitys-/tutkimusteema	vastuu- ministeriö	muut ministeriöt	kustannus- arvio (€)
3.2. Kiinteän biomassan verotuksen laajentamisen mahdollisuudet ja haasteet	VM	MMM, TEM, YM	150 000
3.3. Kansainvälisten ja EU:n maaperäpolitiikoiden keskinäinen suhde ja johdonmukaisuus	MMM	UM, YM	100 000
3.4. Teknologiamurroksen vaikutukset henkilöliikenteeseen sekä alue- ja yhdyskuntarakenteeseen	LVM	YM	200 000
3.5. Logistiikan päästötietojen liiketoiminta- ja päästövähennyspotentiaali	LVM	MMM, YM	100 000
3.6. Energia- ja ilmastoskenaariot kohti päästöttömyyttä	TEM	VM, MMM, LVM, YM	300 000
3.7. Merituulivoiman edistäminen	TEM	PLM, MMM, LVM, YM	150 000
3.8. Vesienhoidon toimenpiteiden vaikutukset säätövoimaan	YM	MMM, TEM	300 000
3.9. Suomen biotalouden arvonlisän kasvattaminen kestävästi markkinoiden murroksessa	YM	MMM, TEM	230 000
3.10. Vapaaehtoisten ilmastotoimien kehittyvä kansainvälinen viitekehys	YM	MMM, TEM	240 000
3.11. Muovien kierrätyksen avainkysymykset	YM	MMM, TEM	350 000
3.12. Tavaroiden korjauttamisen edistäminen, potentiaali ja saavutettavat hyödyt	YM	LVM, TEM	180 000
Yhteensä			2 450 000

4. Turvallisuus ja puolustus

selvitys-/tutkimusteema	vastuu- ministeriö	muut ministeriöt	kustannus- arvio (€)
4.1. Naton ydinasepelote ja Suomi	UM	PLM	100 000
4.2. Kiertotalous ja teknologian uudelleenkäyttö kriisivalmiuden kehittämisessä	PLM	TEM, YM	150 000

selvitys-/tutkimusteema	vastuu- ministeriö	muut ministeriöt	kustannus- arvio (€)
Yhteensä			250 000

5. Muut

selvitys-/tutkimusteema	vastuu- ministeriö	muut ministeriöt	kustannus- arvio (€)
5.1. Talousneuvoston myöhemmin määriteltävät tietotarpeet	VNK	tarkentuu myöhemmin	200 000
5.2. Myöhemmin määriteltävät tietotarpeet (varaus täydentäviin hakuihin 2022)	VNK	tarkentuu myöhemmin	530 000
Yhteensä			730 000

Kaikki yhteensä 8 000 000 €

Avoimen haun periaatteet

Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimussuunnitelman mukaiset selvitys- ja tutkimushankkeet valitaan avoimella haulla käyttäen objektiivisia ja syrjimättömiä kriteerejä. Hankinnassa noudatetaan hyvän hallinnon periaatteiden mukaista potentiaalisten toimittajien tasapuolista kohtelua.

Hakumenettelyn kulku

Valtioneuvoston kanslia päättää hakuilmoitusten sisällöistä. Valtioneuvoston kanslia tiedottaa avoimesta hausta.

Vastuuministeriöt vastaavat yhteistyössä muiden osallistuvien ministeriöiden kanssa hakemusten sisällöllisestä arvioinnista ja tekevät esityksen valtioneuvoston kanslialle selvitys- ja tutkimustoiminnan valinnasta. Hankkeiden valintakriteereinä ovat: relevanssi ja hyödynnettävyys (25 %), hankkeen laatu (35 %), hankkeen toteuttajien asiantuntijuus ja resursien riittävyys (30 %), viestintä ja tiedonhallinta (10 %).

Valtioneuvoston kanslia tekee päätökset selvitys- ja tutkimustoiminnan hankinnoista ja hankesopimukset päävastuullisten toteuttajatahojen kanssa.

Hankkeiden toteutuksen seuranta ja ohjaus

Valtioneuvoston tutkimus-, ennakointi- ja arviointitoimintaa koordinoiva työryhmä (TEA-työryhmä) toimii ministeriöiden yhteisenä tilaajaryhmänä ja seuraa selvitys- ja tutkimussuunnitelman tavoitteiden toteutumista.

Valtioneuvoston kanslia osoittaa jokaiselle valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan hankkeelle tai hankekokonaisuudelle ohjausryhmän, huolehtii hankkeiden maksusuorituksista, sekä seuraa vuosittain määrärahan ja henkilötyövuosien käyttöä.

Ohjausryhmä seuraa hankkeen edistymistä ja edesauttaa hankkeen tulosten hyödyntämistä sekä tekee esitykset hankkeen etenemisen mukaisesta kulujen maksatuksesta valtioneuvoston kanslialle. Ohjausryhmän puheenjohtajana toimii vastuuministeriön edustaja. Ohjausryhmien puheenjohtajat tiedottavat selvitys- ja tutkimussuunnitelman kokonaisu-rannasta vastaaville ministeriöidensä TEA-työryhmän jäsenille säännöllisesti hankkeen edistymisestä sekä toimittavat heidän käyttöön kaiken hankkeen seurannan kannalta oleellisen materiaalin.

Vastuuministeriöt huolehtivat yhdessä hankkeen toteuttajan kanssa hankkeessa syntyvän tiedon hyödyntämisen edistämisestä. Loppuraportit julkaistaan Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarjassa.

Valtioneuvoston kanslia antaa tarvittaessa tarkemmat määräykset ja ohjeet ministeriöille selvitys- ja tutkimussuunnitelman toimeenpanosta.

Pääministerin sijainen, valtiovarainministeri Annika Saarikko

Alivaltiosihteeri Timo Lankinen